

แบบฝึกทักษะภาษาไทย

ชุด การเขียนสื่อสาร
เรื่อง การเขียนบรรยาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เล่มที่ ๑

ผู้จัดทำ ปัญจภัทร หวัดสูงเนิน
โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย

๑. แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชุดการเขียนสื่อสาร เรื่อง การเขียนบรรยาย
๒. ประกอบด้วย สารการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ เฉลยแบบฝึกทักษะ
๓. การทำแบบฝึกทักษะภาษาไทย ชุดการเขียนสื่อสาร มีวิธีการดังนี้
 - ๓.๑ ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
 - ๓.๒ ศึกษาสารการเรียนรู้
 - ๓.๓ ทำแบบฝึกทักษะ แล้วจึงเปิดหน้าต่อไปเพื่อดูเฉลย หากกิจกรรมใดนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ๘๐% ควรกลับไปศึกษาเนื้อหาที่ซ้ำอีกรอบ
๔. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ไม่ดูเฉลยคำตอบก่อน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม ๒/๒ การเขียนบรรยายและพรรณนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. อธิบายหลักการเขียนบรรยายได้
- ๒. บอกเจตนาของผู้เขียนบรรยายได้
- ๓. เขียนบรรยายได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

สาระการเรียนรู้

การเขียนบรรยาย

สาระการเรียนรู้ การเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยาย หมายถึงการเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ สถานที่ บุคคล เวลา สภาพแวดล้อม ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจน โดยมีข้อมูลและเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะแสดงความคิด กลวิธีในการดำเนินเรื่องให้เหมาะสมใช้ถ้อยคำกะทัดรัด ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและอ่านออก

จุดมุ่งหมายของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายใช้แสดงความคิดได้หลายรูปแบบ เช่น แบบเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ การเขียนชีวประวัติ การเล่านิทาน การเขียนบันทึก การให้ข้อมูลการรายงานข่าว เป็นต้น การเขียนบรรยายเน้นการเขียนเล่าข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องตามที่เป็นอยู่ โดยคำนึงความต่อเนื่องในการเขียน บรรยายผู้เขียนจะต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ ก็คือทั้งความรู้และมีฝีมือในการเลือกใช้คำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน และต้องติดตามอ่าน

กลวิธีการบรรยาย

๑. เลือกหัวข้อ เนื้อหา และความคิดรวบยอดที่น่าสนใจ
๒. จัดลำดับเนื้อหาเพื่อบรรยายดังนี้
 - บรรยายตามลำดับเหตุการณ์เกิดก่อน เกิดหลัง
 - เริ่มต้นที่บุคคล หรือสถานที่สลับเหตุการณ์ และจัดให้ตอนที่ดินแดนที่สุดอยู่ในตอนจบ
๓. การเลือกบรรยายเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญ
๔. เรียบเรียงความคิดให้ต่อเนื่องกัน ไม่สับสน
๕. ตั้งคำถามให้ผู้อ่าน หรือผู้ฟังขบคิด แล้วค่อยเฉลยคำตอบ
๖. ยกตัวอย่างหรือเปรียบเทียบเพื่อให้เรื่องเด่นชัดขึ้น
๗. อาจใช้ตัวผู้บรรยายเข้าไปมีบทบาทในเรื่อง โดยใช้คำว่า ฉัน ข้าพเจ้า
๘. ผู้บรรยายจะต้องใช้ความคิดของตนเองเรียบเรียงขึ้น
๙. ใช้ภาษาให้คมคาย กะทัดรัด สื่อความหมายได้แจ่มชัด

ตัวอย่างการเขียนบรรยาย

“ลำน้ำมูล” สายน้ำเส้นยาวที่สุดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนบน ๒ ฟากฝั่ง มาช้านานตาปี นับแต่เกิดกำเนิดจากเทือกเขาพนมดงรัก แล้วไหลผ่านดินแดนอีสานจากนครราชสีมา สู่นครบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ก่อนทอดสายกลายเป็นเส้นเลือดสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานีด้วยความยาว ๑๒๐ กิโลเมตร ผ่านเขต ๕ อำเภอ เริ่มต้นจากอำเภอเมือง ไหลเข้าสู่อำเภวารินชำราบ ผ่านอำเภอตาล สุม พิบูลมังสาหาร แล้วระเือยลงสู่ “ลำน้ำโขง” ที่ ตำบลบ้านด่าน อำเภอโขงเจียม

นอกเหนือคุณค่าอนกอนันต์แห่งการใช้สอย ดำรงวิถีของมวลสิ่งมีชีวิตทั้งในลำธารและบน ๒ ฟากฝั่งแล้ว น้อยคนนักจะได้ตระหนักถึงความงดงามที่ธรรมชาติบันดาลไว้กลางลำน้ำสายยาวอันกอบปร ด้วยเกาะแก่งน้อยใหญ่ที่สุดไหลขึ้นมามีความงามยามหน้าแล้ง ระหว่างเส้นทางไหลของสายน้ำ

เรีนแฝงอยู่ในสายลำน้ำมูล : สุภัตรา ภูมิประภาส

ช่างยกขาหน้าให้ความเหยียบขึ้นนั่งบนคอ ตัวมันสูงใหญ่ ใบหูไหวพะยิบ หลิงบนเรือนลง บันใดมาข้างล่าง เธอชูแขนยื่นฝ่าขวาม้าและห่อข้าวใบตองให้

คลังสูงซุงหนัก : นิคม รายวา

“ตั้งแต่จำความได้ สิ่งที่ผมเห็นจนเจนตาในห้องพ่อ ก็คือกระบี่ยาวเล่มหนึ่ง ฝักทำด้วยเงิน เดิม เคยมีปลอกกำมะหยี่สีแดงหุ้มอยู่ แต่ตอนหลังเมื่อถูกตัวสามง่ามกินจนพรุณ พ่อก็ถอดผ้าหุ้มทิ้ง เหลือ แต่ฝักเงินเกลี้ยง ๆ ค้างกระบี่นี้มีสลักลวดลาย ติดตราอาร์มแผ่นดิน ตรงหัวเป็นรูปกระเบนคันเส้น สีเงินเป็นข้อ ๆ ทำให้จับถนัดมือ.....เมื่อชักกระบี่ออกจากฝัก จะเห็นตัวกระบี่ทำด้วยเหล็กดีเนื้อเป็น เฉาก๊อบ มีลวดลายนกกฟรังคร่ำ ๆ น่าเกรงขาม”

เด็กชายมะลิวัลย์ : ประภัสสร เสวิกุล

แบบฝึกทักษะที่ ๑

เรื่อง การเขียนบรรยาย

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความ

๑. การเขียนบรรยายหมายถึงอะไร

ตอบ

.....

.....

๒. จงอธิบายขั้นตอนการเขียนบรรยาย

ตอบ

.....

.....

๓. ให้นักเรียนอธิบาย “การเขียนบรรยายต้องมีความน่าสนใจและศิลป์”

ตอบ

.....

.....

๔. ให้นักเรียนบอกกลวิธีการเขียน ๔ ข้อ

ตอบ

.....

.....

๕. การเขียนบรรยายที่ดี ผู้เขียนควรทำอย่างไร

ตอบ

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ ๑

การเขียนบรรยาย

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความ

๑. การเขียนบรรยายหมายถึงอะไร

ตอบ การเขียนบรรยาย คือการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยใช้ให้เห็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น

๒. จงอธิบายขั้นตอนการเขียนบรรยาย

ตอบ ๒.๑ ตั้งวัตถุประสงค์

๒.๒ เลือกหัวข้อ

๒.๓ จัดลำดับเนื้อหาของการเขียนบรรยาย

๒.๔ เขียนบรรยาย

๓. ให้นักเรียนอธิบาย “การเขียนบรรยายต้องมีศาสตร์และศิลป์”

ตอบ ๓.๑ ในการเขียนบรรยายผู้เขียนจะต้องมีความรู้วิธีการเขียนบรรยายและความรู้ในเรื่องที่จะเขียน

๓.๒ ศิลป์หรือศิลปะ คือผู้เขียนต้องมีฝีมือในการเลือกคำมาใช้ การเรียบเรียงประโยคให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการ และติดตามอ่าน

๔. ให้นักเรียนบอกกลวิธีการเขียน ๔ ข้อ

ตอบ ๔.๑ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ

๔.๒ จัดลำดับเนื้อหาเพื่อเขียนบรรยาย

๔.๓ เลือกบรรยายเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญ

๔.๔ ใช้ภาษาให้คมคาย กระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน

๕. การเขียนบรรยายที่ดี ผู้เขียนควรทำอย่างไร

ตอบ ผู้เขียนต้องใช้ภาษาอย่างคมคาย กระชับ พึงพิจารณาเลือกใช้ถ้อยคำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน

แบบฝึกทักษะที่ ๒

เรื่อง การเขียนบรรยาย

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาประโยคต่อไปนี้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

๑. เรื่องเกิวนั้น เป็นเรื่องของชาวมุไรคนหนึ่งมีขนดาสีแดงเหมือนยักษ์ที่ถูกมิบุ เกียวชิโร่ พลิกวิญญาณได้ และนำร่างของเกิวยไปซ่อนเอาไว้ จนเกิวยชิโร่ได้พบกับชิบิ ยูยะ และเกิวนั้นตายก็ได้นำปรากฏตัวขึ้นในร่างของ มิบุ เกียวชิโร่ และเรื่องราวตามหาร่างของเกิวยก็ได้เริ่มขึ้น

ตอบ

๓. เสียงระฆังดังเบิกฟ้า ยามย่ำรุ่ง เป็นเสียงที่ผมคุ้นเคยเป็นอย่างดีมาตั้งแต่เริ่มจำความได้ และพอเสียงเคาะระฆังดังขึ้นบรรดาลูกพี่รุ่นใหญ่รุ่นกลางทั้งหลายของผมที่นอนเรียงรายเฝ้าตามสถานที่ต่าง ๆ ในวัด ซึ่งถ้ารวมตัวกันแล้วมีไม่ต่ำกว่าร้อยต่างพากันลุกขึ้นยืนเงยหน้าอ้าปากส่งเสียงถอนอย่างตั้งใจ

ตอบ

๓. สำหรับไก่ชนพระนเรศวร พ.ศ.พิทักษ์ บัวเปรม สรปลักษณ์ได้ดังต่อไปนี้
สี.....สร้อยเหลือง ทั้งสร้อยคอ สร้อยปีก และสร้อยหลัง ลักษณะสร้อยประบ่าระย้าประกัน หางยาวเหมือนฟ่อนข้าว กะลวยหางสีทองยาวโค้งไปด้านหลัง ปลายห้อยตกลงมาสวงาม หน้าแหลมยาว สร้อยหน้านกยูง

ตอบ

๔. ผมเป็นหมาในความดูแลอุปการะของหลวงตาแห่งครับ ผมเคยได้ยินหลวงตาแห่งเล่าให้ญาติโยมฟังว่า ตอนที่เก็บผมมาจากข้างประตูวัด ตอนนั้นผมยังไม่ลืมตาเลย หลวงตาบอกว่าคนที่เอาผมมาตั้งใจจริง ๆ ลูกหมาเล็กขนาดนี้ถ้าไม่ได้กินนมแม่และไม่มีใครเก็บมาเลี้ยงก็คงต้องตายแน่ เพราะยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แล้วแม่หมาก็ต้องวิ่งหาลูกมันด้วยความรัก

ตอบ

๕. ศรีลังกาเป็นประเทศที่มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะพบเห็นวัดต่าง ๆ มากมายในประเทศนี้ ซึ่งวัดที่มีความสำคัญมากที่สุดของชาวศรีลังกา คือ วัดตาลดาปัลลิกาวะ หรือวัดพระเจี๊วแก้ว ซึ่งอยู่ที่เมืองแคนดี้

ตอบ

แบบฝึกทักษะที่ ๒

เรื่อง การเขียนบรรยาย

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาประโยคต่อไปนี้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

๑. เรื่องเกิวนั้น เป็นเรื่องของชาวมุไรคนหนึ่งมีขนดาสีแดงเหมือนยักษ์ที่ถูกมิบุ เกียวชิโร่ พลิกวิญญาณได้ และนำร่างของเกิวไปซ่อนเอาไว้จนเกียวชิโร่ได้พบกับชิน ยูยะ และเกิวนั้นดาสีแดงก็ได้ปรากฏตัวขึ้นในร่างของ มิบุ เกียวชิโร่ และเรื่องราวตามหาร่างของเกิวกี้ได้เริ่มขึ้น

ตอบ เล่าเรื่อง

๔. เสียงระฆังดังเบิกฟ้ายามรุ่ง เป็นเสียงที่ผมคุ้นเคยเป็นอย่างดีมาตั้งแต่เริ่มจำความได้และพอเสียงเคาะระฆังดังขึ้นบรรดาลูกพี่รุ่นใหญ่รุ่นกลางทั้งหลายของผมที่นอนเรียงรายเฝ้าตามสถานที่ต่างๆ ในวัด ซึ่งถ้ารวมตัวกันแล้วมีไม่ต่ำกว่าร้อยต่างพากันลุกขึ้นยืนยกหน้าอ้าปากส่งเสียงถอนอย่างตั้งใจ

ตอบ เล่าเหตุการณ์

๓. สำหรับไก่ชนพระนเรศวร พ.ศ.พิทักษ์ บัวเปรม สรุปลักษณะได้ดังต่อไปนี้

สี.....สร้อยเหลือง ทั้งสร้อยคอ สร้อยปีกและสร้อยหลัง ลักษณะสร้อยประบ่าระย้าประกกัน หางยาวเหมือนฟอนข้าวจะลวยหางสีทองยาวโค้งไปด้านหลังปลายห้อยตกลงมาสวงาม หน้าแหลมยาว สร้อยหน้านกยูง

ตอบ การให้ข้อมูล

๔. ผมเป็นหมาในความดูแลอุปการะของหลวงตาแจ้งครับ ผมเคยได้ยินหลวงตาแจ้งเล่าให้ญาติโยมฟังว่า ตอนที่เก็บผมมาจากข้างประตูวัด ตอนนั้นผมยังไม่ลืมตาเลย หลวงตาบอกว่าคนที่เอาผมมาทิ้งใจจริง ๆ ลูกหมาเล็กขนาดนี้ถ้าไม่ได้กินนมแม่และไม่มีใครเก็บมาเลี้ยงก็คงต้องตายแน่ เพราะยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แล้วแม่หมาก็ต้องวิ่งหาลูกมันด้วยความรัก

ตอบ ชีวประวัติ

๕. ศรีลังกาเป็นประเทศที่มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะพบเห็นวัดต่าง ๆ มากมายในประเทศนี้ ซึ่งวัดที่มีความสำคัญมากที่สุดของชาวศรีลังกา คือ วัดตาลดาปัลลิกาวะ หรือวัดพระเขี้ยวแก้วซึ่งอยู่ที่เมืองแคนดี้

ตอบ รายงานข่าว

การเขียนบรรยาย

๑. เหตุการณ์

๒. เต๋ารื่อง

๓. เขียนบันทึก

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนบรรยาย

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การเขียนบรรยาย	- เลือกใช้คำได้เหมาะสมเห็นภาพพจน์ เรียบเรียงเนื้อหาได้ สละสลวย - เขียนด้วยลายมือตัวบรรจง สวยงาม สะอาด เรียบร้อย	- เลือกใช้คำได้เหมาะสม เห็นภาพพจน์ เรียบเรียงเนื้อหาได้ - เขียนด้วยลายมือตัวบรรจง สะอาด เรียบร้อย	- เลือกใช้คำได้เหมาะสม เห็นภาพพจน์ - เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย สะอาด เรียบร้อย	- เลือกใช้คำได้ เรียบเรียงเนื้อหาได้ - เขียนด้วยลายมือที่อ่านได้ สะอาด

หมายเหตุ

เกณฑ์การให้คะแนน	๔	=	๑๐ คะแนน
	๓	=	๘ คะแนน
	๒	=	๖ คะแนน
	๑	=	๕ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน

ได้ ๘ คะแนน ขึ้นไป

แบบบันทึกคะแนน
แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนบรรยาย

ชื่อ.....นามสกุลเลขที่.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่/..... โรงเรียน.....

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ชุดที่ ๑	๕		
ชุดที่ ๒	๕		
ชุดที่ ๓	๑๐		
รวม	๒๐		

บรรณานุกรม

เกริก ท่วมกลาง จินตนา ท่วมกลาง. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ.

นครราชสีมา : โรงพิมพ์แหลมทอง, ๒๕๕๒.

จิตต์นิภา ศรีไสย ประนอม วิบูลพันธ์ อินทร์วุธ เกษตรชนม์. หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย.

กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๕๔.

ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๗. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
๒๕๕๒

ดวงใจ ไทยอุบล. ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๓ . สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

นภดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ ๑๕๕๕ จำกัด, ๒๕๔๔.

ปราณี บุญชุ่ม ภาสกร เกิดอ่อน. หลักภาษาและการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๕ .

อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, มปป.

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. หลักภาษาและการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ ๒ .

อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, มปป.

อัมพร สุขเกษม. การเขียน ๒. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๒ บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
๒๕๓๕.

